

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Mesečnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljajo tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 154.

V Ljubljani, v torek 8. julija 1890.

Letnik XVIII.

Skupno pastirsko pismo.

Nedavno je neki slovenski list pisal na uvodnem mestu: „Nesmo uverjeni, da smo mi dolžni za versko šolo zastaviti vse sile, naj bode potem ta šola tudi ustrezala potrebam in zahtevam našega naroda ali pa ne.“

Dotični list je že večkrat grešil na račun potrpežljivosti svojih čitateljev, v navedenem stavku pa je naravnost povedal, da ne bode zastavil svojih sil za versko šolo, četudi bi ustrezala potrebam in zahtevam slovenskega naroda. Z ozirom na to predrzno izpovedbo hočemo o skupnem pastirskem pismu še katero reči.

Kakor so avstrijski katoliki z veseljem pozdravili to odločno škofovsko izjavo, istotako besno so židje in njihovi hlapčoni v listih napadali škofe. Pastirsko pismo, katero so avstrijski škofje na binkoštno nedeljo izdali za vse avstrijske katolike, je tako slovesna in odločna izjava, da smemo trditi: avstrijski škofje niso še nikoli tako odločno razodeli svojih zahtev. Vodilna misel tega pisma je: javna katoliška šola za katoliško prebivalstvo.

To skupno pismo ni izjava kake politične stranke, zakaj škofje sami pišejo: „Mi smo katoliški škofje, zastopniki cerkve, mi branimo pravice katoliške cerkve, naznanjamo želje katoliških starišev, politiko pa prepuščamo tistim, ki so za to poklicani.“

Dvajset let že traja boj za versko šolo, pa vedno se odlaša to velevažno vprašanje. Škofovsko pismo je pa vse kroge opozorilo na zahtevo in potrebo katoliškega prebivalstva. Jasno je v pismu dokazana pravica starišev in dolžnost, da izrejajo svoje otroke v strahu božjem, da jim ne silijo otroke v take šole, v katerih ne poznajo Boga. Tudi država ima svoje pravice do šole. Teh pravic ji škofje nočejo tajiti ali krajšati, radi priznajo, da je v sedanjih razmerah državna moč in oblast potrebna tudi na šolskem polju. Pa naj ima država še toliko pravic do šole, te pravice gotovo nema, da

bi katoliške otroke izrejala v duhu, ki nasprotuje željam in dolžnostim katoliških starišev; take pravice država ne more dokazati in tudi ne izvrševati, da ne bi žalila naravne pravice starišev.

Škofje dalje naštevajo in ob enem pobijajo vse predsodke nasprotnikov verski šoli. Mnogi sumničijo, da hočemo staro šolo iz prejšnjih časov. To kratko in malo ni res. Vlada sama je po mnogih izkušnjah in sodbah veščakov začela premišljati, ali bi ne kazalo, da se sedanja šolska postava pregleda in predela. To priliko so porabili tudi škofje, da izrazijo svoje izkušnje, misli in želje.

Sedanja šola ne vzgojuje otrok versko-nravno. Vera pri poduku ni vodilna misel, drugi učni predmeti niso z vero v nobeni zvezi in se morejo tako razlagati, da nikakor ne pospešujejo nravno-verske odgoje. Vrhovno vodstvo verskih vaj si je pridržala posvetna oblast. Katoliške otroke poučujejo in izrejajo večkrat ljudje, ki so katoliški veri tuji ali celo sovražni. Po sedanji šoli se množe le domišljavost in prevzetnost, lahkomišljenost in površnost, zaničevanje božje in človeške oblasti.

Dalje liberalci očitajo, da hočejo katoliški konservativci zmanjšati ljudsko omiko, razširiti veronauk na škodo drugih predmetov, da bi tako znižali vedo in znanost med ljudstvom. Na to škofje odkrito zakličejo protivnikom: „Naredite otroke tako umne, premetene in učene, kakor hočete in znate; toda storite jih tudi pobožne in verne, dobre in čednostne. Nečemo znižati omike in vednosti; česar se bojimo, je polovičarska omika brez verske podlage, ki dela otroke le ošabne, domišljave, poželjive in nezadovoljne.“

Škofje zahtevajo versko šolo v imenu prostosti vesti, rekoč: „Mi terjamo pravo svobodo tudi za vero in vernost in ne moremo razumeti, zakaj isti, ki svobodo in svobodne naprave visoko cenijo in proslavljajo v lepih govorih, ta svoja načela zatajijo in se ponižajo do fanatizma in nasilstva, kadar gré za svobodo vere in ver-

nosti“. Ali ima samo nevera prostost, da more preganjati vero in vernost?

Kaj pa more vlada odgovoriti na to odločno zahtevo vseh avstrijskih cerkvenih dostojanstvenikov? Odgovori lahko: „Da, vi dobite katoliško šolo“ — ali: „Ne, mi vam je ne moremo dovoliti“.

Ali bode vlada tako odgovorila? Dosedanje izkušnje so nas poučile, da je pl. Gautsch rad jako prijazen, in lepa beseda najde lepo mesto. Odgovor utegne se glasiti: „Res, treba je, da se otroci vzgajajo versko-nravno; za to pa zadošča že dosedanja šolska postava. In če treba kaj nebitvenega prenaraditi, n. pr. pomnožiti število ur za veronauk, tudi to hočemo dovoliti“. Toda škofje v imenu katoliškega ljudstva zahtevajo več, da naj bodo namreč tudi drugi učni predmeti z veronaukom v tesni zvezi. Pouk in vzgoja naj sta enaka, krščanska.

Celó samostanske javne šole niso več strogo v najboljšem krščanskem duhu vrejene, ker si je država pridržala pravico nadzorovanja, katero tudi vestno izvršuje. Tudi v samostanskih javnih šolah najdete hvalospelve cesarju Jožefu II., sostavke od Roseggerja, Anastazija Grüna itd. Kaj naj stori učiteljica, katera vidi vedno strah v osebi šolskega nadzornika? Celó v samostanski šoli ima popolno veljavo paragraf, ki loči veronauk od ostalih predmetov. Tako tudi tu verski duh, versko mišljenje tiči v železni srajci in se ne more razvijati.

Učiteljice same se morajo vzgajati v duhu, ki jim ga narekuje država. Vere in čednosti ne zgube, ker so pod posebnim nadzorstvom, toda navzgor se duha moderne pedagogike in so celó ponosne na to. Liberalizem ima celó med debelim samostanskim zidom čisto verne svoje poslušalce. In tako tudi najboljši zavodi ne morejo se razvijati v najboljšem duhu, ker nad resno voljo visi vedno Damokljev meč državnega nadzorstva. Indiferentizem, ta je oni brezverski duh, ki preveva šolske knjige in vzgojo.

LISTEK.

Razstava c. kr. obrtnih strokovnih šol v Ljubljani.

Kakor smo že omenili v svojem listu, priredili sta tukajšnji c. kr. obrtni strokovni šoli te dni šolsko razstavo v deželni redutni dvorani. Namen tej razstavi je ta, da se občinstvo kolikor toliko pouči o notranjem ustroji obeh šol, zlasti pa, da se prevéri, kakó sta napredovali od predlanske ustanovitve svoje.

Ogledali smo si lansko razstavo, ki je obsegala samó proizvode strokovne šole za umetelno vezenje in šivanje čipek ter smo se morali že tedaj čuditi mnogoštevilnim delom, o katerih se je sodilo po vsi pravici, da so izredno lepa in ukusna. Letošnja razstava pa je mnogovrstnejša in tudi zanimivejša v dvojnem pogledu. Dekliška šola za umetelno vezenje in šivanje čipek je namreč letos po sedanji uredbi svoji kompletna; dana nam je torej prilika, da vidimo končne uspehe njene; poleg dekliške šole pa je tudi strokovna šola za lesno industrijo prvič razstavila svoje tvore kot lepe priče dveletne delavnosti v mizarski, rezbarski in strugarski stroki.

V oddelku, odločenem dekliškim delom, vidimo mnogovrstne vzorčne prte v raznih tehnikah, kakeršne so navadne dandenašnji v vézni stroki. Opažali smo tvore, zvršene v Holbeinovi tehniki, z dunajskim križastim ubodom, dvojnimi ploščatim ubodom, z résicami, v smirniški tehniki, z jednostavnim belim vezenjem, rdečim vezenjem; videli nadalje perzijska à jour-dela, slikanja z iglami, zlata vezenja, hrbtné blazine v navedenih tehnikah, skratka: proizvode, kakeršne zvršuje prvi letnik v umetelnem vezenji. — Čipkarska stroka nam kaže v prvem in drugem letniku razne čipkarske ubode, point gaze, point lace, beneške čipke, rosalina, point d'or, point filigran, recitella, punto tirato in punto tagliato. Navesti je treba zaradi res lepe zvršitve zlasti posteljno odejo, zvršeno v perzijskem à jour-delu in s ploščatim ubodom, dve veliki point laces, dve preprogi za zofo v perzijskem à jour-delu, sašéte v slikanju z iglo, čipke za albo, ki so izrednega dekorativnega vpliva in napósled velik prt, zvršen po slovanskih narodnih vzorcih, kar najlepše odičen z résicami. — Vsa ta toli mnogovrstna dela, izvedena natančno po zahtevah novodobnega ukusa, zvršile so učenke prvega tečaja in hospitantije, katere poučuje učiteljica gospá Hlavka; gosp. prof. Franke pa je razstavil raz-

lične nariske učenk prvega tečaja, ki kaj lepó spolnjujejo celotni vtisek.

O drugem tečaju (učiteljica gospodična Föderl) omenjamo vzorčne prte v perzijski à jour-tehniki, vézene monograme in aplikacije na tul, razna pisano vézena dela v inozemskih (zlasti orijentnih) tehnikah z aplikacijami; broderie d'Espagne in zlato vézene proizvode.

Zlasti nam prija blazine in bordura za divan z aplikacijskim delom, posteljna stenska dekoracija na zelenem pliši, sašéta (jeden v indijskem slogu, drugi v arabski tehniki), dalje broderie d'Espagne. Zanimivi sta veliki portijeri, zvršeni v tednu dnij, kakor tudi dekoracija, pri kateri se ni rabila svila za aplikacijska dela, nego navadna tkanina — jako lep poskus! — Zanimivo pa je tudi zlato vézenje v tehniki burgundskih mašnih oblek, kakeršne se vidijo v ambraški zbirki na Dunaji.

Risarski učitelj, g. Vesel, razstavil je v drugem letniku mnogo monogramov, katere so zvršile učenke po malih predložitnih monogramih; zvečine so zvršeni jako lepo, povsodi pa vidimo, kakó slikovito in ukusno so razvrščene barve posamičnih delov.

Lepa kakor razstava ročnih del sme se imenovati razstava lesnih izdelkov. Kdor je kdaj

Zato škofje tako odločno zahtevajo katoliške javne šole, zakaj bilo bi krivično, ko bi rekla država: napravite si sami svoje privatne katoliške šole. Zakaj bi morali na dve strani plačevati za šole, ko so že dosednji troški velikanski? Ali ne bi bilo prav in pravično, da bi jo tisti sami plačevali, ki hočejo brezversko šolo?

Zato bodi skrb naša, da volimo v javne zastope le take zanesljive možé, ki bodo z vsemi močmi delali na to, da pravno-verska odgoja v šoli postane resnica.

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. julija.

Notranje dežele.

Tridentsko vprašanje. Italijani na južnem Tirolskem so zopet spravili na dnevni red vprašanje o razdelitvi Tirolskega v dve okrožji, nemško in italijansko. Skupni deželni zbor bi imel jako omejeno področje. Ti načrti Italijanov, tako upamo, ne bodo tako hitro postali meso in kri, zakaj z jednako pravico bi smeli isto zahtevati tudi Slovenci v naših sosednjih kronovinah. „Presse“ piše o tem: Novi cesarski namestnik na Tirolskem bo tako malo kakor prejšnji trpel, da bi se dežela razdelila v dva dela.

Mladočeski radikalizem. Že večkrat smo naglašali, da Mladočehi niso pravi prijatelji narodu, ker pri vsaki priliki mečejo med narod seme prepira in razdora. Njim ni za stvar, temveč za svojo čast in ime. Tudi na Moravskem poganja isto slabo seme obilen sad. Prvi cvet te ljulike je, da mladočeski širokoustni kričači hujšajo narod proti duhovščini, ki mu je, kakor pri nas, vedno zvesta in vdana. Mladočeski „Selski Listy“ v vsaki številki sramotno napadajo narodno duhovščino, ki ne vleče mladočeskega voza. Ta list tudi gori za rusko razkolništvo.

Vnanje države.

Bolgarija. Soproga Paničeva je zvedela še le pred jedno uro, da bo ustrelen njen soprog, major Panica. Takoj je hitela na brzjavno postajo ter prosila brzjavnim potom mater princa Ferdinanda, vojvodinjo Klementino v Aix-les-Bainsu, naj prosí svojega sina, da pomilosti Panico. Potem je prosila več diplomatov, da naj govoré za pomilostenje na smrt obsojenega soproga. Minister Jivkov, h kateremu je pripeljal jeden izmed diplomatov nesrečno ženo, jej je pa povedal grozno novico, da je njen soprog, major Panica, že — mrtev. Princ Ferdinand je bajé osem dnij premišljal, predno je podpisal obsodbo. Ko je bil princ v Lom-Palanki, prišel je k njemu uradnik s formularjem za smrtno obsodbo in s pismom vojnega ministra Mutkurova, ki je zahteval, da se smrtna obsodba hitro izvrši. Vendar se je princ Ferdinand še obotavljal, podpisati obsodbo. Ko je pa pri njem navzoči Stambulov opomnil, da odstopi sicer „vsa“ vlada, podpisal je princ Paničevo smrt. Usmrčenje Paničeve je povečalo število Stambulovih nasprotnikov v Bolgariji.

Srbija. Srbski konzul v Skoplji poroča v Bel Grad, da se ropanje v Macedoniji vedno bolj širi. Predrzní zločinci pobijajo, požigajo in krajejo, kar jim pride pod roké. V krščanskih vaséh razpišejo glavarino, ki jo morajo ubogi tamošnji ljudje takoj izplačati. — Ubogi ljudje, kjer tako moči in pravici oslabi roka, da se nikdo več zanj ne zmeni. Kedaj bodo vendar rešeni nesrečni macedonski kristijanje kletih turških pestij?!

dvojil, da bi uspevala šola za lesno industrijo — in takšnih glasov je bilo dokaj! — priznati mora izvestno, kakove uspehe je dosegla šola po ne popolnoma dveh letih, odkar je ustanovljena. Zvečine so bili dovršili učenci, stopivši v strokovno šolo, zgolj ljudskošolske nauke ter seveda s seboj niso prinesli nobenih strokovnih znanostij; kdor pa pogleda posamične razstavljenе predmete, izvestno ne vé, čemu bi se čudil bolj, ali lesnim izdelkom, ki že sedaj pričajo o lepi izvežbanosti, ali mnogoštevilnim risarskim proizvodom, izvršenim toli izborno, da bi bili v čast tudi vsakeršnemu višjemu zavodu!

Učitelj mizarstva v prvem letniku, g. Cigoj, razstavil je dve veliki stoječi omari za uro, bogato okrašeni z rezbami, polico za knjige, dva kmetska stola s prelepo izrezljamim naslonilom, tri okvire in etažero z omaro, ki je vsekakor delo, dostojno sleharnega salona. — Učitelj mizarstva v drugem letniku, g. Molnár ima v svojem oddelku mimo družega otroško postelj, otroško mizo s klopéma, iztežno mizo, držalo za brisače, stensko omaro, dve čajni mizici, stopnjat stol, čegar naslonilo je okrašeno z žgalno tehniko, pečuo zaslonilo in trumeau-zrcalo. Lepa je posebno otroška postelj; sploh so vsi izdelki na čast gg. učiteljema in njihovim učencem.

Francija. Francozi pokažejo, kjer morejo svojo naklonjenost do Slovanov. Njih časopisi izražajo največ nejevoljo nad Paničevim usmrčenjem. Njih strogo postopanje proti v Parizu zasačenim ruskim nihilistom priča istotako, kako gredo Francozi Rusom na roke. Da to ne ugaia vzlaeti nemškimi listom, umeje se samo ob sebi. Tako pravi neki nemški list, da ne vé, ali bi obžaloval ali zasmejoval francosko politiko.

Anglija. „Standard“ poroča, da so se vršile zadnji čas obravnave o priznanji princa Ferdinanda za postavnega bolgarskega kneza. Anglija, Avstrija in Italija so se bajé oglasile za priznanje. Nemčija pa se je protivila temu priznanju, tako, da ostane vse pri starem. Sočasno poroča zgoraj omenjeni list, da se snidejo še to poletje Salisbury, Caprivi, Kalnoky in Crispi v Kissingenu, kjer se utegnejo posvetovati o tej zadevi.

Rusija. Iz peterburških dvornih krogov se poroča, da se bosta zaročila meseca novembra t. l. ruski carjevič in princesinja grška, Marija. — „Nord“ piše o bolgarskem vprašanji, da ga ni iznenadilo usmrčenje Paničeve. Stambulov zažiga svoje zadnje ladije za seboj, ker ne more ničesar več izgubiti. Nadalje vpraša, kako dolgo se bode še vlekel bolgarski kritičen položaj, ko pošilja vsemogočni minister nepostavnega vladarja iz dežele, da umori národnega junaka.

Turčija. Iz Carjigrada pišejo „Pol. Corr.“, da se je koncem preteklega meseca podalo štiristo Krečanov v skaptiško pogorje. Desetine niso hoteli plačati in zato so se umaknili postavni kazni. Tu bodo ropali z roparsko četo, ki se je privlekla tja nedavno z Grškega. Paša Dševad je poslal vsled tega žendarmerijskega polkovnika s 102 žendarmoma v Kisamos in Omalos ter mu izročil neomejeno oblast. Energičnemu polkovniku se bode gotovo posrečilo, razkropiti četo in morebiti zabraniti celó mogočo vstajo.

Belgija. V Bruslji zborujoča protisuženjska konferenca je završila svoje posvetovanje o generalnih aktih, katere so podpisale vse države razven Nizozemskega. V sedmih poglavjih so zaznamovana načela in pravila, po katerih se mora delati, da se zatré trgovina s sužnjiki. V to svrho bodo osnovali napredovalno vravnavo upraviteljstva, pravosodne in vojaške uprave, varna mesta in bivališča za popotnike in misijonarje, naredili ceste in železnice v notranje dežele, osnovali promet z ladjami, zvezali važnejša mesta z brzjavno črto, omejili uvažanje orožja ter silili zamorce k delu ali k poljskemu ali rokodelskemu. One, ki lové sužnje, bodo polovili, oproščene sužnjike pošiljali v njih domovino ali jim odkazali naselbine, sumljive ladije bodo preiskavali. Turčija, Perzija in Sansibar morajo zatirati suženjstvo. — Daj Bog, da bi imeli dotični človekoljubi najboljši vspeh ter odpravili suženjski stan, ker „menj strašna noč je v črne zemlje krili, kot so pod solncem sužnji dnovi“.

Španija. Poročalo se je že o preosnovi španske vlade. Onji piše najnovejše poročilo, da bo nova vlada gledé na vnanjo politiko ostala na dosedanjem potu. Canovas, ministerski predsednik, se bajé ne bode mešal v evropske zadeve ter vzdrževal z vsemi državami brez vsake prednosti eni ali drugi dosedanje prijateljstvo. — Španija si želi miru, kakor človek po burnem, razkošnem življenju.

Izvirni dopisi.

Iz Celovca, 7. julija. (Kresovi v čast sv. Cirilu in Metodu. — Shod na Zili. — Pretep.) Na poziv „Mira“ se je vsa slovenska Koroška zasvetila na predvečer godu sv. Cirila in Metoda. Brez pretiranja se lahko reče, da je gorelo

nad dve sto kresov. Nemci so kar debelo gledali. Povsod so tudi s topiči streljali, da je bilo kar veselje. Nemški listi pa o tem ne črhnejo besede, stvar jih jezi. Nam pa služi v veselo zavest, da so koroški Slovenci še verni in tudi zmirom bolj narodni.

Shod našega katoliško-političnega društva v Zahomeu pri Zili se je še dobro obnesel. Čeravno je dné 6. julija skoraj celi dan deževalo, zbralo se je vendar še kakih 50 kmetov iz bistrške in smerške občine in še iz drugih krajev. Videlo se jim je, ko so govore naših rodoljubov poslušali, da razumejo in čutijo, kaj se govori. Vsi navdušeni za svoje pravice so odšli domov, obljubivši prej, da se hočejo pri volitvah krepko potegniti za slovensko-katoliško stranko. Nemci, liberalci in „bauernbundarji“ pa so imeli véteraj shod v Celovcu. Kaj so govorili in sklenili, Vam sporočim drugokrat.

Veliko se v Celovcu govori o škandalu, ki se je vršil vpričo vojaške godbe na vrtu gostilne „Přivonarju“. Stepli so se častniki in uradniki; prvi so z golimi sabljami mahali okolu sebe in ranili dva civilista. Eden od teh, finančni uradnik, ima pet ran. Ljudstvo se je potegnulo za neoborožene civiliste, častniki pa so poklicali vojaško stražo, ki je slednjič mir napravila. Tukaj vse godruja zoper častnike, ker pa zraven nisem bil, na liberalne liste se pa ne zanesem, zato nočem soditi, kdo je več kriv. Preiskava bo to spravila na dan.

Iz Horjula, 5. julija. Nedavno smo brali v „Slovenecu“, da je 23. junija treščilo v hleve tukajšnjega srenječana in posestnika na Samotorici Janeza Božnarja. Pogoreli so hlevi do tal; hišo so obvarovali, akoravno se je bila slamnata streha na nji že na več krajih unela. K sreči je posestnik mesec poprej svoja poslopja pri novi zavarovalnici „Unio catholica“ proti ognju zavaroval, in sicer hleve za 300 glđ. Ker imam tudi jaz naše cerkve pri omenjenem društvu zavarovane, bil sem radoveden, kako bode „Unio catholica“ v tem slučaju svojo dolžnost spolnila. In glej! Že teden po požaru dobim od nje glavnega zastopa v Ljubljani vso odškodnino 300 glđ. da jo izročim poškodovanemu posestniku, in vrhu tega še 10 glđ. za odškodovanje male škode, ki so jo gasilci na hišni strehi napravili, dasiravno posestnik ni toliko odškodnine zahteval. S tem poštenim in točnim izplačilom je „Unio catholica“ pokazala, da je res zanesljiva in vsega priporočila vredna zavarovalnica. Želeti bi pač bilo, da bi cerkveni predstojniki svoje cerkve le pri poštenem katoliškem društvu zavarovali. Čemu bi tudi s cerkvenim denarjem mašili židovske žepe in podpirali tiste, ki tako radi pri sleherni priliki po cerkvi in duhovščini udrihajo!

Iz Šmartina pri Litiji, 4. julija. Ljudstvo pripoveduje, da je minolo že več stoletij, ko sta šla duhovnik in cerkvenik iz Št. Vida pri Zatičini z Najsvetejšim k bolniku v naše hribe. Tedaj je namreč naša župnija spadala še pod Št. Vid. Bil je hud mraz, kakor pripoveduje ljud, ko sta prišla na kraj, ki se zdaj imenuje Sv. Večer. Morala sta tukaj prenočiti pod hojo, ker blizu ni bilo hiše, zato se kraj zdaj imenuje Sv. Večer.

Gospod Mis, učitelj rezbarstva, razložil je mimo navodov za rezbarstvo in modeliranje, ki nas obá poučujeta o učni metodi v obeh strokah, bogato zbirko raznoterih rezb in modelov, ki nam pričajo, kakó vro so napredovali učenci tudi v rezbarstvu in modeliranji.

Učitelj strugarstva, g. Stirn, razložil je poleg učnega navoda za strugarstvo dve garnituri čašic za jajca; jedno izvedeno črno, drugo od hrastovine (zvršili učenci prvega letnika); dalje hrastovo obešalo za obleko in stojalo za klobuke (oboje zvršili učenci družega letnika). Drugih samostojnih strgarskih izdelkov ne opažamo; pač pa jih vidimo obilo pri prej navedenih mizarških delih.

Prelepo se družijo z lesnimi izdelki nariski, katere sta razstavila gospoda risarska učitelja Vesel in Franke. Nariskov gospoda Vesela je gotovo nad dvetisoč, bodisi prostoročnih, geometričnih ali projekcijskih; žal, da jih radi nedostatnega prostora ni mogel razprostréti, nego da ležé zvečine v mapah. Ali ti, kolikor jih je razloženih, prepričajo te na prvi pogled, da so risali učenci pridno in vestno; težko ti je verjeti, da so posamične prostoročne nariske izvedli učenci, dovršivši ljudsko šolo (nekateri celó samó jedno- ali dvorazrednico!); nikakor pa se ne moreš načuditi posamičnim listom s projekcij-

skimi nariski, kjer so težke naloge zvršene tčno in čisto, da je veselje. — Lepó so izvedeni tudi nariski po modelih, katere so zvršili učenci družega tečaja po navodilu gospoda prof. Franketa.

Tako je v glavnih potezah opisana razstava naših strokovnih šol; v daljne podrobnosti se ne moremo spuščati. Čuli smo na svoje uho zgolj laskava priznanja o razstavljenih predmetih in lahko rečemo, da je občinstvo vsestranski zadovoljno. Kdor torej utegne, oglej si na svoje oči te res lepo zvršene izdelke; žal ne bode nikomur.

Veselo smo pred dvema letoma pozdravljali novico, da se ustanovite strokovni šoli v mestu ljubljanskem, zakaj prepričani smo bili o eminentni koristi, katero bodele prinašali narodu slovenskemu. Veselo pozdravljamo tudi danes prelepi napredek in razvoj teh učnih zavodov, zajedno želeč, da bi se razvijala čimdalje lepše in da bi nam zlasti lesna šola vzgajala dobre obrtnike. Sedanja razstava kaže jasno dovolj, kakó neumorno se trudi učiteljstvo obeh zavodov z gospodom ravnateljem na čelu, zategadelj si ne moremo kaj, da ne bi toplo priznali njegovih zaslug ter mu želeli obilnega uspeha tudi nadalje!

Postavili so pozneje na tem kraju v spomin križ, ki pa je že strohnul. Že več časa se je govorilo, da bi sozidali znamenje. In res je stalo znamenje gotovo že lansko leto, na sv. Petra in Pavla dan pa smo postavili v znamenje podobo Sreca Jezusovega. Podobo je lično izdelal g. Ivan Šubic v Škofji Loki. Imenovani dan so slovesno v sprevedu štirje mladenči nesli podobo iz župnijske cerkve uro daleč na imenovani kraj, za njimi se je zvrstilo 20 parov deklet z venci in svečami. Preč. g. dekan je blagoslovil znamenje ter v prav lepem govoru pojasnil pomen te slavnosti.

Dnevne novice.

(Na novomeški gimnaziji) bode vpisovanje učencev v prvi razred šolskega leta 1890/91 dne 15. julija od 9. do 12. ure; vsprejemni izpiti pa se začnejo istega dne ob dveh popoldne.

(Če. gg. novomašniki ljubljanske škofije) bodo darovali nove sv. maše po naslednjem redu: Janez Bartelme, 27. julija ob 10. uri v Kočevju; Fr. Ferjančič, 27. julija ob 10. uri na Gočah; Fr. Fik, 3. avgusta ob 10. uri v Rudniku; Edvard Kosobud, 20. julija ob 6. uri v stolni cerkvi ljubljanski; Martin Nemanič, 27. julija ob 10. uri v Metliki; Anton Pfajfar, 3. avgusta ob 6. uri v Selcah; Janez Pfajfar 3. avgusta ob 10. uri v Selcah; Frančišek Rajčević, 27. julija ob 10. uri na Trati; Janez Soukup, 20. julija ob 1/2 6. uri pri č. gg. uršulinkah v Ljubljani; S. Šmitek, 20. julija ob 7. uri pri nunah v Loki; V. Vondrašek, 3. avgusta v Purkarcu na Češkem; Josip Wrus, 20. julija ob 9. uri pri sv. Petru v Ljubljani; Janez Zakrajšek, 27. julija ob 1/2 6. uri pri č. gg. uršulinkah v Ljubljani; A. Žnidaršič, 3. avgusta ob 10. uri v Dobropoljah; Anton Antončič, 20. julija ob 10. uri v Cerkljah na Dolenjskem; Josip Debevec, 20. julija v Ljubljani; Ferdinand Erker, 3. avgusta ob 10. uri pri Stari Cerkvi na Kočevskem; Rudolf Gregorič, 3. avg. ob 9. uri pri sv. Jakobu v Ljubljani; Dominik Janež, 20. julija ob 9. uri v Frančiškanski cerkvi v Ljubljani; Frančišek Pavlič, 3. avgusta ob 9. uri v Kamniku; Frančišek Pešec, 27. avgusta ob 10. uri v Tomišlju.

(Praznik sv. Cirila in Metoda na slovenski šoli pri sv. Jakobu v Trstu.) Iz Trsta se nam poroča: Da bi se cerkveni duh med mladino ukrepil, uredil je voditelj šole, da hodi v poletnem tečaju dvakrat na teden k sv. maši. Gospod župnik je seveda prepovedal otrokom peti, laškej šoli bi morda ne bil odrekel. Če tudi je bila na praznik sv. Cirila in Metoda obletnica po nekem Rovisu, so naši otročki vendar pri maši veselo peli na koru, da se je obilo število vernikov vseh stanov srčno radovalo nežnih glasov. Naš čast. gosp. Bernard Sever je bral sv. mašo pri stranskem altarju. — Bil sem pri otroški veselici; ganilo me je nežno petje. Še bolj živa deklamacija o slovanskih apostolih zanesla nas je v preteklost, ker nam je učenec drugega razreda, Marjo Dobrila, tako živo in s čutom risal delovanje svetih bratov. Potem je bila zopet deklamacija in petje. Zdaj dvogovor, potem petje, zatem dramatična slika iz otroškega življenja, nato solo: „Zdihljej slepea“, in zopet petje pa gladko izpeljana slika o štirih letnih časih z ostrim sodnikom, kateri je slednjič vendar vse oprostil ter sklenil: „Letni časi vsi ste oproščeni, hvaljeni in od celega sveta zaželeni. — Letni časi zdaj v roke si sezite, — kakor bratci, sestre se ljubite in podprite. Le tako bode leto rodovitno, in mi vsi hvalili bodemo Boga, ker nam daja toliko blaga.“ — Podobice sv. Cirila in Metoda delil je med učence naš gosp. načelnik M. Mandič. Poslušalcev bilo je veliko. Vse se je vršilo v najlepšem redu. Vidi se, da na tej šoli veje pravi cerkveni in narodni duh. — Slovenci, tu imate sad Vaše radodarnosti in žrtve za narod; krajcar, katerega podariš za sveto, za najsvetejšo stvar na tej zemlji, za versko odgojo naše zapuščene mladine, bode Ti Bog, bode Ti hvaležnost naših nedolžnih otročičev stokrat z zahvalo, z lepim vedenjem, s pobožno dušo, z narodno navdušenostjo povrnilo. — Usmilite se družbe sv. Cirila in Metoda!

„Bolkinov“

(Praznik sv. Cirila in Metoda) so v Zagrebu v cerkvi sv. Katarine slovesno praznovali. Sv. mašo je daroval opat dr. Rački. Lep govor do mnogobrojnega občinstva je govoril župnik dr. Boroša, razpravljajoč dolžnost, delati za jedinstvo cerkve pod naslednikom sv. Petra, vrhovnim poglavarjem

katoliške cerkve. Navzočni so bili župan dr. Amruš, več vseučilišnih profesorjev in mnogo učeče se mladine.

(Toča) je dne 3. t. m. popoldne, kakor se nam poroča, naredila veliko škodo tudi v Strugah. Posebno hudo je pobila Podtabrom in na Rapijevem. Pri „gozdarju“ je vse poljske pridelke tako uničila, da se ne vé, kaj je raslo na njivah. Tudi drevje je tako oklestila, da ni perja na njem. Osmim posestnikom je senožeti popolnoma zbila, da nima ničesa kositi.

(Na celovski gimnaziji) je poučevalo letos, kakor povzamemo iz dopisnega nam izvestja, 25 učiteljskih močij, učencev je bilo koncem šolskega leta 391, od teh 59 Slovencev in 332 Nemcev. Rodom je 324 Korošcev, 24 Štajercev, 8 Kranjcev, 3 Primorci itd. Pismene zrelostne izpite je delalo 26 osmošolcev. Slovensčina sta poučevala gg. dr. J. Sket in Ivan Scheinigg, in sicer je obiskavalo pripravljalni kurz za Neslovence iz raznih razredov 14 učencev, I. oddelek za Slovence 1. in 2. razreda 27 učencev, II. oddelek za Slovence 3. in 4. razreda 13 učencev, III. oddelek za Slovence 5. in 6. razreda 13 učencev, IV. oddelek za Slovence 7. in 8. razreda 9 učencev. Slovenski osmošolci so imeli za zrelostni izpit nalogo: O važnosti tradicionalnega slovstva sploh in slovenskega posebej. Prihodnje šolsko leto bode na celovski gimnaziji šest slovenskih oddelkov po dve uri na teden.

(Umrli) je v nedeljo tukajšnji hišni posestnik g. Gašper Jemec, star nad 70 let. N. v m. p.!

(Na ljubljanskem učiteljskem) so včeraj pričeli delati ustne zrelostne izpite pripravniki: Čampa Teodor iz Zaspege, Humek Martin iz Gradiš, Križnar Josip iz Trboja, Lužar Fortunat iz Vel. Lašče, Perko Lovro iz Poljan, Petrič Janez iz Žlebič, Potrebin Leopold iz Šmartnega, Sachs Alojzij z Goričan, Sone Anton z Ježice, Stefančič Frančišek iz Šmarja, Verbič Josip iz Borovnice, Vrečko Jakob iz Ponikev, in gospodičini: Dereani Josipina in Zwayer Balbina, uršulinski pripravniki.

(Ogenj.) Dne 2. t. m. popoldne so otroci zažgali skedenj Janeza Lončarja v Šmartinu pri Kranju. Pogorel je skedenj s krmo in orodjem; škode ima do 350 gld., zavarovan je bil za 200 gld. Sosedu Urbanu je pogorel skedenj, kolarnica in hlevi; škode ima do 2000 gld., zavarovan je bil za 500.

(Uboj.) V nedeljo zvečer je France Beve od sv. Katarine sunil z nožem Jakoba Kovača v vrat, da je ta kmalu nato umrl. Ubijalec se je včeraj sam naznanil sodišču. — Grozno se množe umori, uboji in drugi zločini. Žalostno znamenje!

(Redka starost.) Dne 22. junija je umrla v Vukovaru vdova Marija Vucina, stara 103 leta.

(V Krapinske Toplice) je do dne 3. t. m. došlo 985 gostov.

Raznoterosti.

— V glavi zmešalo. Na Bavarskem so spravili nedavno moža v norišnico. Vbil si je bil v glavo, da mora poplačati dolgove vseh evropskih vladarjev. Ker je pa videl, da tega ne more storiti, začel je tako divjati in biti, da so ga morali spraviti v norišnico.

— Orjaško drevo za razstavo. V Kaliforniji raste na posestvu grofa Tularja drevo, katero meri v obsegu baje 90 čevljev. V glavi nekega podjetnika se je porodila misel, spraviti orjaškega sina kalifornijskih gozdov na svetovno razstavo v Cikagu. Posestnik je že v to privolil in deset mož ga je začelo mahati s sekirami. Gotovo bo preteklo osem tednov, predno bo zagrmelo na tla orjaško drevo. Deblo cenijo na 35.000 kilogramov teže. Toda glavna reč je, kako postaviti ogromno drevo na razstavi. Kaj bodo tam naredili z njim, se še ne vé dobro. Bržkone bode deblo obzidali ter napravili v deblu votlino za male gostilnice, ki bodo v več nastropjih, zvezane med seboj z v kolobar gredečimi stopnjicami.

— Stanleyjevo najnovejše delo je preloženo v deset jezikov. Delo šteje tisoč strani in je bilo spisano v petdesetih dneh. Papir tehta 15.000 fantov in segel bi pola ob poli položena od Sansibarja do Konga. Prvi natis se je tiskal v 16.000 eksemplarih. S knjigo je imelo opraviti 7000 mož, žen in otrok. Stanley sam pa se je naveličal čaščenja in slavnosti ter si želi počitka.

— Vročina. Iz Filadelfije se poroča 30. p. m.: Izredna vročina je v zapadu nekoliko odnehala, na jugu pa še traja ter se širi čez obrežje Atlantskega morja. V Cikagu je umrlo 18 ljudi vsled solnčnega zapala in 117 oseb je v soboto in nedeljo obnemoglo vsled neznosne vročine. V St. Louisu je umrlo 10 ljudi in v Louisvillu 1. V soboto je na cesti poginilo v Cikagu 100 konj vsled prevelike vročine. Danes pa je umrlo 40 ljudi zaradi silnih solnčnih žarkov.

— Pomoč v sili. Kakor piše neki madjarski list, vladala je v neki ogerski vasi velika suša. Ubogi vaščani niso imeli vode ni za se, ni za živino svojo, in nameravali so že, da se izselijo iz rojstvene vasi drugam. A glej čuda! Pred nekaj dnevi je padel zvečer z neba blesteč se meteor na tla pred cerkvijo tamošnjih vaščanov in naredil je globino v zemljo, iz katere je pricuril studenček. Meteor je zadel ob vodno žilo, odprl vir, ki bode daljal v prihodnje vaščanom potrebne vode.

— Predrzen berač. Berač pride k gospodu ter ga prosi, naj mu dá kake blače. — „Nimam nobenih, prav nobenih, da bi jih lahka dal,“ odgovori gospod. — „No, če nimate prav nobenih, pa od mene jedne kupite,“ zavrne ga predrzen berač.

— Izgubljen slon. Cirkus „Forepough“ je izgubil na potu med Pittsburgom in Johnstownom slona in sicer na jako čuden način. Blizu Belle-sonta so se zlomila vrata pri nekem vagonu, v katerem so bili trije sloni. Eden izmed njih si je hotel ogledati kraj in se je prav na rob vstopil. Kar zgubi ravnotežje in se zvrne iz jadrno bežečega vlaka na železnični tir. Še-le v Johnstownu so pogrešili debelokožca ter brž na vse strani brzojavili, da naj se takoj naznani, če bi ga kje dobili. Med tem pa se je bil slon vzdignil, pogledal za dalje hitečim vlakom ter jo mahnil počasi za njim. Šel je dalje globoko zamišljen — morebiti je modroval o svoji debeli koži, ki mu je rešila življenje — in ni zapazil drugega vlaka, ki se je bližal po istem tiru proti njemu. Strojevodja se je prestrašil, ko je zagledal malomarnega okorneža na tiru, zvižgal je na vso moč s strojem. Toda slon se je malo brigal za vse te opomine. Še-le vroči sopar iz stroja spravil ga je iz tira in vlak je drdral dalje. Še dvakrat so ga motili vlaki v njegovem premišljevanji med potovanjem po železničnem tiru. Konečno je prišel osamljenemu popotniku nasproti posebni vlak, ki ga je odpeljal v Johnstown k njegovima bratoma. Občinstvo gleda bajé s posebnim veseljem tega čudaka.

— Tako pa že gre! „Prosim, gospod, ali ste videli kje blizu kakega redarja?“ — „Redarja? Ne; nikogar nisem videl.“ — „Sploh nikogar?“ — „Prav nikogar; že pol ure nisem srečal žive duše.“ — „Tako? No, pa bodite tako dobri in posodite mi svoje denarje in svojo uro.“

Narodno gospodarstvo.

Kranjska deželna vinarska, sadjarska in poljedelska šola na Grmu.

(Dalje.)

B. Sadjarstvo.

V jabolčnem sadovnjaku pred gradom smo med 7 vrst jablan posadili češplje, tako da stoji med dvema jablanama po jedna češplja.

V sadni sejalnici smo prekopali, zravnali ter razdelili od druge polovice toliko sveta, kolikor ga je iz leta 1888 ostalo še neobdelanega. Tako smo dovršili sejalnico. Tri table smo zasejali z jabolčnimi in hruševimi peškami. Okoli vseh oddelkov I. polovice zasajene kutne smo, ne oziraje se na okulacije leta 1888, požlahtnili še jedenkrat s cepiči sortimenta jako finih namiznih hrušek. Cepiče smo kupili s špalirnega vrta barona Baba v Weidlingu pri Dunaji. Požlahtnitve so se izponesle prav poljno, ter bode leta 1890 že mogoče začeti razne oblike kordonov vzgajati. Okoli posameznih oddelkov št. II. bomo nasadili ivančke, kupljene od g. W. Klenerta v Gradi. in sicer zato, da si vzgojimo jabolčnih kordonov. V drevesnici smo zasadili tablo št. III. s sadnim drevjem, namreč z jablanami in hruškami, po zimi v roki požlahtnjenimi, s češnjami in nepožlahtnjenimi češpljami.

Na prvi tabli smo požlahtnili jablane, hruške (v drugič) in češnje, kolikor so krone visoke. Ko stanje smo jeseni vse izkopali ter jih v zapadno lego starega vinograda v Smolinji Vasi presadili. Požlahtnitve so se izponesle prav dobro. Mali trikotni drevesnice poleg prve table je zasajen z mandlji, slivami in mirabolanami. Mandlje smo z okulacijo požlahtnili z breskovimi cepiči, istotako slive z marelicami. Požlahtnitve so se dobro izponesle, toda kaj kasne so, po zimi pozebejo breskve ter tudi marelice do tal. Zato bode kazalo breskve in marelice le na pomlad požlahtnjevati, jeseni pa vselej vse izkopati in oddati.

Na jesen smo začeli prekopavati IV. tablo, ter smo jo, ker je vreme bilo ugodno, po zimi vso prerigolali. To delo je pa bilo jako drago, kajti izstreljati smo morali do dvesto vóz kamenja, zemlje pa napeljati.

Sadja ni bilo v letu 1889 na vsem šolskem posestvu niti za jeden krajcar vrednosti; le orehi so prav dobro obrodili.

C. Poljedelstvo.

Njive pod kozolci, parc. št. 344/1, obdelali smo tako-le: Na prvi najspodnejši je bil mangold prasičem za krmo; na drugi poletnji lan; na tretji, četrti in peti krompir, na šesti najvišji pa buče.

Na jesen smo vse tri njive, na katerih je rastel krompir, ter tudi njivo, na kateri so rasle buče, obsejali z zimsko pšenico.

Na teh njivah pod kozolci bodemo konec leta 1890 vpeljali poseben kolobar za tiste rastline, katerih pridelujemo po bolj malo, in najbolj gledé na prasičjo rejo. Ta kolobar bode naslednji:

1. leto ozimna rž za prvi, repa za drugi pridelek;
2. leto lan za prvi, vmesno korenje za drugi pridelek;
3. leto oves;
4. „ buče;
5. „ mangold;
6. „ mangold.

Na njivi, parcelna št. 347/1, imeli smo s strojem sejano zimsko pšenico, katera je na oči lepa, celó krasno bila v vsakem oziru, toda ob mlatvi pa se je pokazalo, da je bilo dosti klasja ali čisto gluhga, ali pa ni hotelo nepopolnoma zrelo zrnje iz plev; to pa zato, ker so črvi poškodovali stebela. Pod pšenico vsejana štajerska detelja domačega pridelka razvila se je kaj lepo. Boljšo pšenico smo prodali, slabejšo pa domá porabili. Slamo smo zeló vso pokrmili in le malo je imeli za steljo. Detelja je dala jedno precejšnjo košnjo. Na njivi, parcelna št. 347/2, bila je štajerska detelja, katero smo trikrat kosili; po tretji košnji pa njivo preorali ter jo tako za koruzo leta 1890 sprašili. Za košnjo v tretjem letu ne bodemo nikdar več štajerske detelje pustili čez zimo, kajti izkazalo se je na sosednji njivi (parc. št. 347/3), na kateri je bila leta 1888, da je po zimi toliko pogine, da je nikakor ni vredno za še jedno košnjo v tretjem letu puščati. To pa še posebno nikakor ne kaže pri kolobarjenji, kakoršno imamo po šolskih njivah, kajti po štajerski detelji sejemo turšico brez gnojilve, zánjo mora pa njiva za časa biti prosta, najbolje, da je že na jesen preorana. Na njivi, parc. št. 347/3, sejali smo navadno po štajerski detelji turšico, in sicer brez gnoja. Sejali smo jo s sejalnim strojem (Garet-ovim), obdelovali pa z okopačem in osipačem. Da ni bilo črva, bil bi pridelek obilen, tako je pa dobro tretjino požrl podjed, istotako fižol. Pri oranji smo za plugom pobirali črve. Štirje učenci so jih v enem dnevu nabrali velik zvrhan jembas. Lepo je bilo videti, kako so jih med oranjem pobirale pustolke, srake in vrane, katerih je bilo na stotine ob enem na njivi.

Na sosednji njivi, parc. št. 347/5, sejali smo s sejalnim strojem krmsko peso. Vzkalila je prav dovoljno; pozneje so jo pa črvi zdelali tako, da smo jo namesto 60—70, pridelali le 28 vóz, in še ta je bila vsa objedena ter je močno gnila. Črvi so pa tudi uničili med peso posejani fižol skoro do cela. Po pesi smo vsejali s sejalnim strojem zimsko rž, katera se je pred zimo še tako krasno urasla, da je ni bilo jednake daleč na okrog. Pišli obrodek pese čutili smo v gospodarstvu jako pri prasičji, posebno pa še pri goveji reji. Zato smo morali število goved zmanjšati (odpravili smo dva vola) in pomagati si s krmili, na katera bi sicer niti ne bili mislili, kakor: z otrobi, ajdovico, plevami. Na njivi, parc. št. 347/6, rasla je krasna zimsko rž, katera je pa, žal, po nekatera mesta grdo plegla. Rž, po

krompirji najboljši šolski pridelek, smo prodali, slamo pa porabili za popravo strehe na zidanici v Trški Gori. Po rži smo to njivo obsejali na široko z japonsko ajdo, katera je prav fino obrodila, dasiravno je je proti koncu že slana precej uničila. Poletnjega ječmena sploh ne bodemo nikdar več sejali, ker tod ne rodi, ugonobi ga namreč vsako leto rja. Na parceli št. 347/8 smo tri mesta, po katerih smo leta 1887 izkrčili grmovje in skalovje, obsejali z ovsom, medenj pa nasejali še razne trave in detelje, tako da smo ta del izpremenili v travnik, in sicer z dobrim vspehom.

Na parceli, št. 353/2, namenjeni za bodočo ameriško trtnico imeli smo do repne in ajdove setve praho. Potem smo pa njivo pognojili ter je polovico s sejalnim strojem obsejali z repo in vmes pomešano retkvijo, polovico pa z ajdo. Ajda je dala prav obilen pridelek, repe so pa velik del ugonobile gosenice, vendar je je bilo dosti.

Šolsko gospodarstvo bode v bodoče gledé njiv imelo dva kolobarija, manjšega že navedenega na šesterih malih njivah pod kozolci, večjega pa na deveterih velikih njivah v ravnici. Kolobar velikih njiv se bode pa pričel še le pričetkom leta 1891, ker tedaj še le bode gospodarstvo imelo dosti gnoja. Veliki kolobar bode sledeči:

1. krompir,
2. rž z deteljo,
3. detelja,
4. turšica,
5. oves,
6. pesa,
7. pesa in za drugi pridelek ajda,
8. oves,
9. na jedni njivi vedno lucerna. (Konec sledi.)

Telegrami.

Praga, 8. julija. Mladočeško „Kmečko društvo“ je razpuščeno, ker je prestopilo svoj delokrog.

Bregenz, 7. julija. Pri današnjih volitvah so povsod v kmečkih občinah zmagali konservativci.

Belgrad, 7. julija. Danes so pokopali na državne troške umorjenega konzula Marin-kovića.

Cetinje, 7. julija. Božo Martinović, poveljnik telesne straže, je bil danes zjutraj umorjen. Na Markovem trgu je ljudstvo morilca usmrtilo.

Valencija, 7. julija. Na deželi se množe slučajji za kolero.

London, 7. julija. Policijski načelnik je popoldne odpustil vse redarje, ki so v soboto odrekli pokorščino.

London, 8. julija. Včeraj zvečer so bili v Bred-Streetu novi nemiri. Redarji na konjih

niso mogli razporediti množice. Več so jih zaprli in ranili. Oddelek konjištva je spremljal voz princa Valeškega, ko je zapustil opero.

Carigrad, 8. julija. Turška vlada je na podlagi dogovorov Rustem paše s Salisburyjem poslala v London noto, v kateri zahteva določen čas, kedaj naj umakne armado iz Egipta, in želi, da bi bila pravica slučajnega zasedenja Anglije le do gotovega časa veljavna.

Umrli so:

6. julija. Timotej Bösch, krojač, 39 let, Poljanski nasip št. 50, exudat pulmonum.

7. julija. Gašpar Jemc, hišni posestnik, 72 let, Vodni-kove ulice 2, srčna hiba. — Franc Harak, zasebnik, 23 let, Dunajska cesta 2, se je ustrelil.

V bolnišnici:

3. julija. Jožef Kermelj, delavčev sin, 10 minut, apoplexia.

4. julija. Matevž Knes, delavec, 51 let, srčna hiba. — Marijeta Casagrande, gostija, 52 let, emphis. pulm.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm.
		barometra v mm	termometra po Celziju			
7. u. zjut.		733.0	13.8	sl. vzh.	oblačno.	
7. 2. u. pop.		735.0	13.4	sl. zap.	dež.	10-60
9. u. zveč.		735.9	12.2	sl. vzh.	jasno	dež

Srednja temperatura 13.1° za 5.5° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafčno poročilo.)

8. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88	glid.	40	kr.
Srebrna „ 5 1/2 „ 100 „ 16% „	89	„	—	„
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109	„	60	„
Papirna renta, davka prosta	101	„	30	„
Akije avstr.-ogerske banke	984	„	—	„
Kreditne akcije	308	„	—	„
London	117	„	—	„
Srebro	—	„	—	„
Francoški napoleond.	9	„	25 1/2	„
Cesarski cekini	5	„	55	„
Nemške marke	57	„	37 1/2	„

Zahvala.

Podpisani odbor si šteje v dolžnost zahvaliti toplo častite društvenike, kakor tudi drugo občinstvo, da se je v kljub slabemu vremenu vdeležilo v tako mnogobrojnem številu pevske veselice dne 6. t. m. Ta res vzgladna požrtvovalnost pripomogla je, da smo dosegli zaželjeni namen.

Čitalniški pevski odbor.

(20—19)

Karola Gianijs zalogo umetaljne vezanine in tkanine priporočata

Fellinger & Hassinger

Dunaj, I., Seilergasse 10, Güttweigerhof

velečastiti duhovščini kakor:

- bandera, baldahine,
- mašne plašče,
- dalmatike, pluviale,
- velume monštrance,
- ketilne, kadilnice,
- altarne svetilnice,
- svete kipe, križeva pota,
- božje grobe,
- cerkvene lestence od stekla in medí,
- vsakovrstne oblike in zloga.

Na zahtevanje pošiljajo se paramenti na ogled.

Skoro 100 let imajo sloveč obstanek naše ustanovitve jamči zanesljivost naše trdnice.

Ilustrovane cenike pošiljajo brezplačno in franco.

Katoliška Tiskarna

priporočá raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Srečke dunajske razstave à 1 gld.

Vsaka srečka za oboje srečkanje veljavna.

Kazalo srečk obojega srečkanja. (18)

Prvo srečkanje 14. avgusta 1890.	Drugo srečkanje 15. oktobra 1890.
1 dobitok 50.000 gl. vrednosti	1 dobitok 50.000 gl. vrednosti
1 „ 5000 „ „	1 „ 5000 „ „
1 „ 2000 „ „	1 „ 2000 „ „
1 „ 1000 „ „	1 „ 1000 „ „
2 „ 500 „ „	2 „ 500 „ „
5 „ 200 „ „	5 „ 200 „ „
10 „ 100 „ „	10 „ 100 „ „
20 „ 50 „ „	20 „ 50 „ „
50 „ 20 „ „	50 „ 20 „ „
200 „ 10 „ „	200 „ 10 „ „
2000 „ 5 „ „	2000 „ 5 „ „

Srečke po 1 gld. dobivajo se pri C. C. Mayer-ju v Ljubljani.

OLJNATE BARVE

kositarских пуšicah po pol in jeden kilo priporočá najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.